

Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Hodnota za peniaze
projektu

R2 Šaca – Košické Oľšany

II. etapa (Košice-Juh – Košické Oľšany)

September 2021

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu na základe §19a zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hodnotenie pripravili Štefan Kišš, Martin Haluš, Juraj Mach, Matúš Lupták, Peter Vanya, Rastislav Farkaš a Jozef Koperdák na základe aktualizácie štúdie uskutočniteľnosti projektu a iných podkladov popísaných v tomto hodnotení.

Hodnotenie má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

- Národná diaľničná spoločnosť (NDS) je v procese pred podpisom zmluvy na projekt II. etapy juhovýchodného obchvatu Košíc na ťahu R2 medzi križovatkami Košice-Juh a Košické Oľšany (14,3 km). Projekt je zaradený v indikatívnom harmonograme prípravy a výstavby cestných projektov na rok 2021. Financovanie projektu je zabezpečené prostredníctvom eurofondov z programu OP II. Na tento projekt má nadviazať dobudovanie I. etapy od križovatky Košice, juh po Šacu (tu nehodnotené).
- Cieľom projektu je odkloniť tranzitnú dopravu z vyťaženého mestského obchvatu (32-51 tis. vozidiel denne) a vstupov do mesta, ako aj znížiť negatívne environmentálne dopady dopavy v meste.
- Stavebné náklady projektu predstavujú 132,6 mil. eur (vysúťažená cena), už vynaložené náklady najmä na majetkovo právne vysporiadanie (MPV) predstavujú ďalších 51,2 mil. eur.
- Podľa analýzy nákladov a prínosov (CBA) je projekt spoločensky návratný (BCR = 2,11). Analýza bola vypracovaná len pre variant s II. úsekou obchvatu R2 Košice-Juh – Košické Oľšany.
- Rôzne alternatívy obchvatu hodnotili už dve staršie štúdie uskutočniteľnosti z rokov 2014 a 2015.
- NDS optimalizovala predpokladané náklady stavby oproti projektantskému odhadu o 40 mil. eur použitím vlastných cenových databáz a vynechaním strediska údržby. Náklady stavby boli znížené o ďalších 5,5 mil. eur (4 %) prostredníctvom súťaže vo VO.

Hodnotenie MF SR

- VO bolo vyhlásené 27.12.2018 bez predloženia na hodnotenie ÚHP, čo bolo v tom čase v rozpore s uznesením vlády č. 453/2018. Od 1.1.2020 sú takéto kroky v rozpore so zákonom 523/2004 Z. z.
- Vysúťažená cena projektu 132,6 mil. eur je o 8,3 mil. vyššia ako je priemer pri obdobných projektoch z predchádzajúcich rokov. Porovnaním jednotkových cien stavebnej časti s obdobnými zazmluvnenými projektmi ÚHP odhaduje náklady projektu 124,3 mil. eur (cenová úroveň 2. kvartál 2021).
- Keďže CBA posúdila len jediný variant, nie je známe, či neexistuje aj efektívnejšie riešenie.
- Projekt odľahčí cesty v Košiciach len minimálne. Podľa sprievodného dopravného modelu sa intenzity na vnútornom obchvate vrátia na pôvodné hodnoty už v roku 2030. Dopravný model predpokladá na obchvate R2 12. tis. vozidiel denne v roku 2050 (15 tis. vozidiel po otvorení I. etapy), na čo by kapacitne postačoval aj v štúdiu neposudzovaný polovičný profil.
- Projekt nepočíta s privádzacom Vyšné Opátske, alebo preložkou cesty I/19, ani s inými návrhmi na odľahčenie dopavy v súlade s už vypracovanými strategickými dokumentami mesta a kraja ako napríklad väčším využívaním MHD a železničnej dopavy.

Odporúčania

- Pokračovať v realizácii projektu vzhľadom k tomu, že je spoločensky návratný, nachádza sa vo vysokom štádiu prípravy a má zabezpečené zdroje financovania.
- Pri ďalších investíciách do cestnej infraštruktúry v Košiciach ekonomicky posúdiť doplnenie privádzача Vyšné Opátske, alebo preložky cesty I/19 a zohľadniť plánovaný rozvoj MHD a aktívnej dopavy podľa strategických dokumentov mesta a kraja (napr. PUM KSK).
- V budúcnosti vypracovať štúdiu k I. etape R2 Šaca – Haniska s posúdením jej relevantných alternatív, aktualizáciou dopravného modelu a CBA s následným výberom riešenia s najvyššou hodnotou za peniaze.

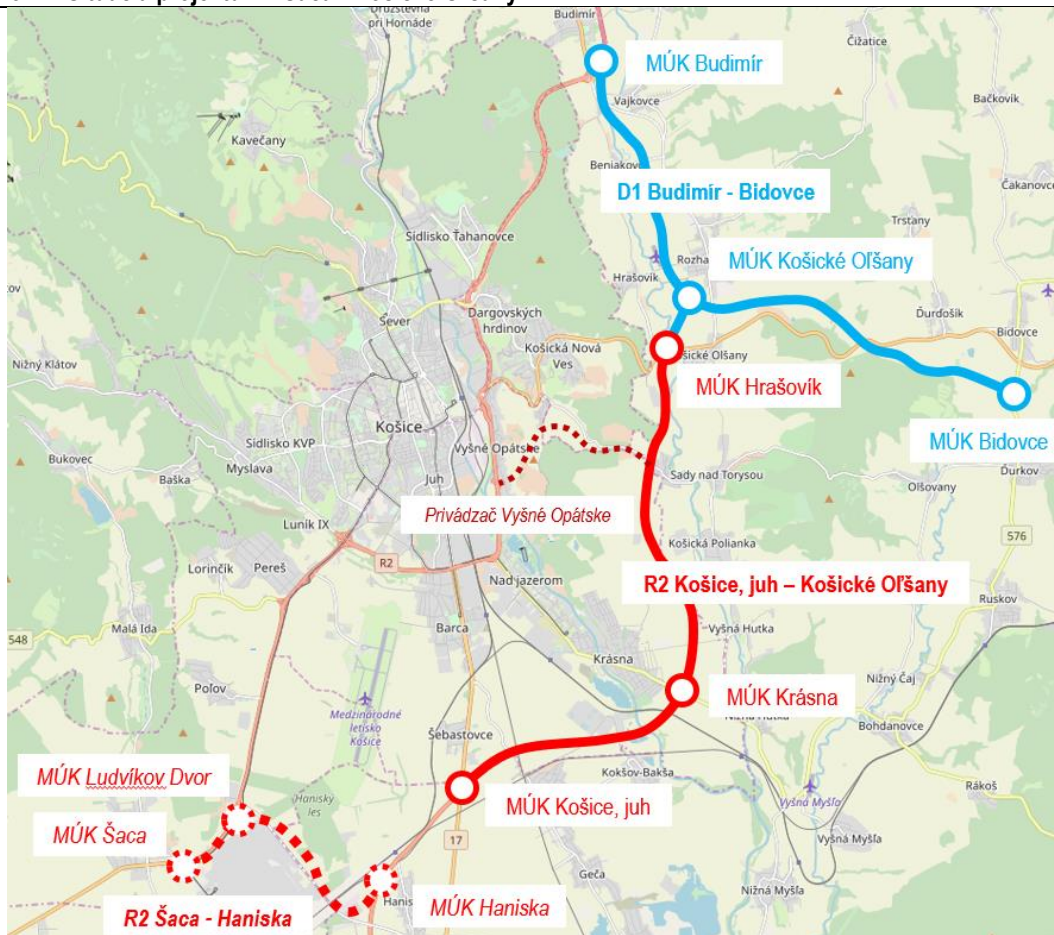
Popis projektu

Národná diaľničná spoločnosť (NDS) plánuje výstavbu II. etapy juhovýchodného obchvatu Košíc medzi križovatkami Košice, juh a Košické Oľšany (14,3 km) za 132,6 mil. eur. Už vynaložené náklady na majetkovo právne vysporiadanie (MPV) predstavujú ďalších 51,2 mil. eur. Projekt je súčasťou plánovaného obchvatu D1/R2/R4, s technickým riešením navrhnutým v parametroch štvorpruhovej cesty. Verejné obstarávanie prebieha od 27.12.2018¹, v súčasnosti je projekt pred podpisom zmluvy s víťazným uchádzačom Združenie EUROVIA – R2 Šaca. Financovanie projektu je zabezpečené zmluvou o financovaní z OPII, uzatvorenou 30. 08. 2021.eur.²

Diaľničný obchvat Košíc sa skladá zo stavieb R2 Šaca – Haniska (6,8 km), R2/R4 Haniska – Košice Juh (v prevádzke ako súčasť R4 Košice – Milhošť), R2 Košice Juh - Košické Oľšany (14,3 km) a D1 Budimír – Bidovce (15,4 km). Úsek D1 Budimír – Bidovce na severovýchode Košíc je v prevádzke od roku 2019. Posudzovaný projekt sa na tento úsek napojí v križovatke Hrašovík s cestou I/19 z Michaloviec a skoční v križovatke Košice-Juh, kde sa napojí na existujúcu rýchlostnú cestu R4 Košice – Milhošť (smer Miškovec).

Projekt je súčasťou priorit vo výstavbe cestnej infraštruktúry a realizácia projektu je zaradená do indikatívneho harmonogramu prípravy a výstavby cestných projektov od roku 2021.

Obrázok 1: Situácia projektu R2 Šaca - Košické Oľšany

Pozn.: úseky, vyznačené prerušovaným, nie sú súčasťou projektu

Zdroj: štúdie uskutočniteľnosti projektov, spracovanie ÚHP

Projekt R2 Šaca – Košické Oľšany bol hodnotený v troch samostatných štúdiách uskutočniteľnosti. Aktuálny návrh predstavuje už štvrtú verziu dopravného modelu a analýzy nákladov a prínosov (CBA). Štúdia R2 Včeláre – Košické Oľšany (2014) hodnotí úsek ako súčasť rýchlostnej cesty R2 v dvoch variantoch trasovania medzi križovatkami Šaca a Košice-Juh. Štúdia D1/R2/R4 Prešov – Košice (2015) posudzuje predložený projekt spolu s úsekom D1 Budimír – Bidovce a obchvatom Prešova (D1 a R4). Obchvat Košíc je tu navrhovaný

¹ <https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/393947>

² <https://www.opii.gov.sk/tlacove-spravy/juhovychodny-obchvat-kosic-ma-podpisanu-zmluvu-o-financovaní-z-opii>

iba v jednom variante s privádzačom Vyšné Opátske. Tretí návrh (2018) vychádza zo štúdie D1/R2/R4, ale vynecháva privádzač Vyšné Opátske, stavbu rozdeľuje na dva úseky a aktualizuje model a CBA. Projekt bol rozdelený kvôli potrebe optimalizácie technického riešenia I. etapy (R2 Šaca – Haniska). Aktuálny návrh (2020/2021) hodnotí iba II. úsek R2/R4 Košice-Juh – Košické Oľšany (14,3 km), bez privádzača Vyšné Opátske. Súčasťou návrhu je aktualizácia dopravného modelu a analýzy CBA. Štúdia porovnáva iba scenár s projektom.

Ciele projektu

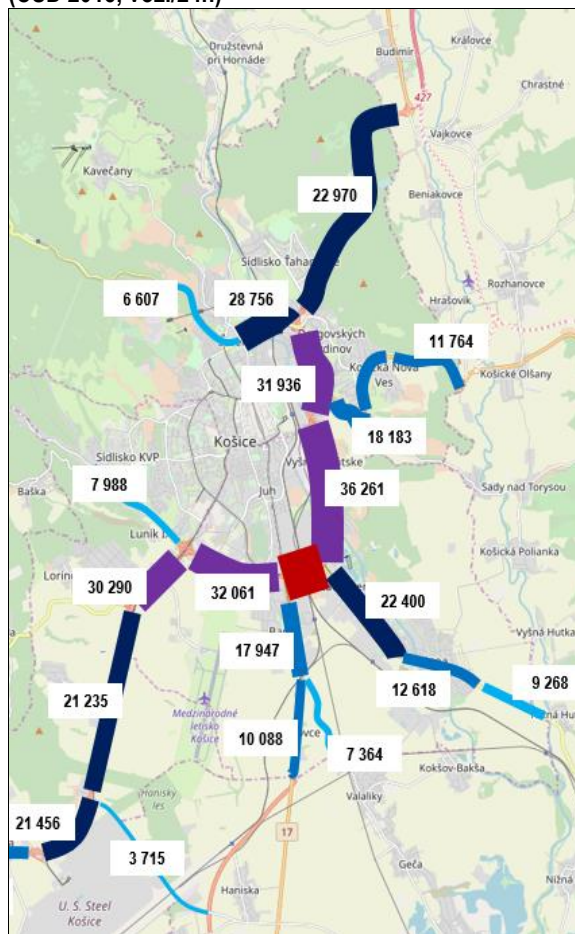
Cieľom projektu je odkloniť tranzitnú dopravu mimo mesta Košice a zníženie negatívnych environmentálnych dopadov dopravy v meste. Cez košický mestský obchvat prechádza diaľkový tranzit z Poľska do Maďarska ako aj regionálny tranzit z Košického a Prešovského kraja. Podľa štúdie k D1/R2/R4 z 2015 tvorí tranzit cez Košice 1-7 %.

Analýza dopytu

Opis súčasnej situácie

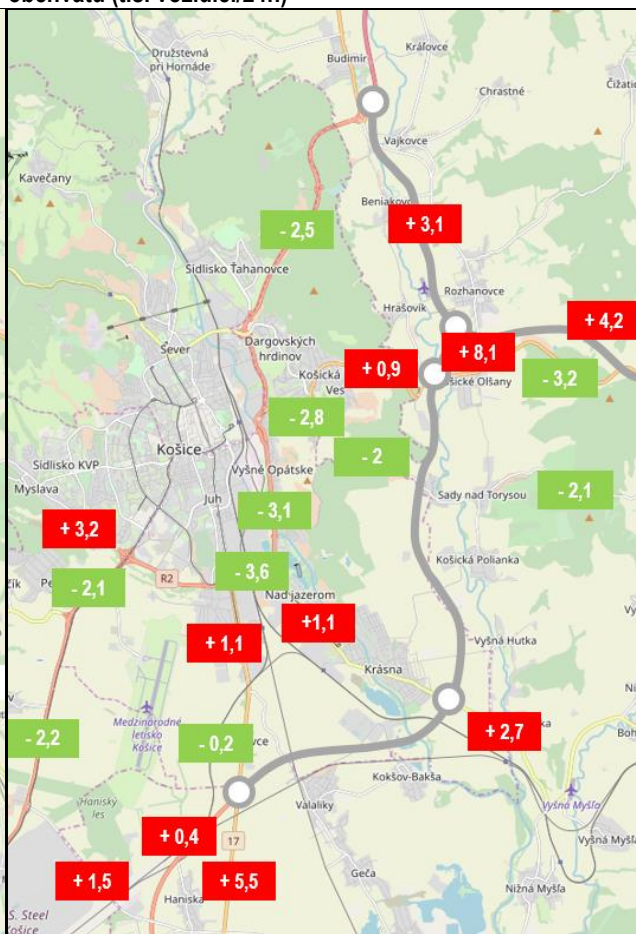
Cez Košice prechádza vnútorný mestský obchvat (cesty I/20 a I/16) s intenzitami 32-51 tis. voz./24h v roku 2015. Kritické sú predovšetkým dva úseky na juhu a severovýchode mesta. Na vstupe do Košíc je situácia kritická na ceste I/19 zo smeru od Michaloviec (12-18 tis. voz./24h) a na ceste II/552 zo smeru Krásna (22 tis. voz./24h). Úsek vnútorného obchvatu medzi križovatkami VSS (s cestou I/17) a Nad Jazerom (s cestou II/552) je s 51 tis. voz./24h na hranici kapacity. Podobným je úsek medzi križovatkou Palackého (s cestou I/19) a Dargovských Hrdinov s cestou II/547 s intenzitou 32 tis. voz./24h. Kapacita na tomto úseku je znížená kvôli prechodom pre chodcov.

Obrázok 2: Aktuálna dopravná situácia v Košiciach (CSD 2015, voz./24h)

Zdroj: CSD 2015, spracovanie ÚHP

Obrázok 3: Zmena dopravy v roku 2025 oproti scenáru bez obchvatu (tis. vozidiel/24h)

Zdroj: NDS, spracovanie ÚHP

Prognóza budúcej dopravy

Najnovšia verzia dopravnej prognózy predpokladá využitie obchvatu R2 na úrovni 11-12 tis. vozidiel denne v roku 2050, na čo by postačoval aj polovičný profil, ktorý však nebol hodnotený. Projekt len minimálne odľahčí cesty v meste a vstup do mesta od Michaloviec a Trebišova bude vyťaženejší ako bez projektu, čím sa stráca zmysel obchvatu. Najvyťaženejší úsek obchvatu D1/R2 v 2050 bude privádzač medzi diaľnicou D1 a križovatkou Košické Oľšany (20,2 tis. vozidiel denne) a na úseku R2 medzi Košickými Oľšanmi a Košice Juh, bude jazdiť necelých 12 tis. vozidiel denne.

Tabuľka 1: Dopravná prognóza projektu D1/R2 (tis. voz./24h)

Úsek	2020	2025	2035	2045	2050
R2 Košice, juh - Košické Oľšany	0,0	9,8	11,3	11,3	11,3
R2 Košické Oľšany (privádzač k D1)	15,3	20,2	20,3	20,2	20,2
D1 Budimír - Košické Oľšany	2,7	5,9	6,7	6,8	6,8
D1 Košické Oľšany - Bidovce	17,2	18,4	18,1	18,1	18,1
I/19 Košické Oľšany - Košická Nová Ves	17,4	19,2	20,6	21,3	21,7
I/19 Sečovská cesta	21,2	20,0	21,9	20,4	19,7
R2 Prešovská cesta	35,3	36,1	37,3	35,6	34,8
R2 Nad Jazerom - Opátske	34,7	33,0	34,7	31,8	30,4
R2 VSS - Nad Jazerom	50,3	48,9	51,9	45,4	42,2
R2 Moldavská - VSS	29,5	31,9	35,3	31,7	29,9
R2 Pereš - Moldavská	34,7	35,2	39,2	39,0	38,9
R2 Ludvíkov Dvor - Pereš	25,2	24,5	26,8	27,4	27,6
I/17 Barca (Osloboditeľov)	15,4	15,5	18,1	18,1	18,1
III/3401 Cesta do Hanisky	8,3	9,7	10,7	10,8	10,8

Zdroj: NDS, spracovanie ÚHP

Doprava bude na dnešných kritických úsekoch rásť pomalšie, ako by rástla bez obchvatu, avšak absolútny pokles dopravného zaťaženia nenastane. Po spustení (modelový rok 2025) dočasne klesne počet vozidiel na ceste I/17 cez Barcu do mesta (8,8 %), na vnútornom obchvate medzi križovatkami VSS a Nad jazerom (9,5 %) a na východnej časti mestského obchvatu (8,9 %). Dopravné zaťaženie na vstupe do Košíc na ceste I/19 sa dočasne odbremeni (13,5 %), avšak problém s úzkym hrdlom v Košickej Novej Vsi bude pretrvávať (+ 1,5 % nárast) Dostavba obchvatu R/2 zatráktívni najmä privádzač k D1 (Košické Oľšany), kde dopravné intenzity výrazne narastú (+ 26,3 %). Do roku 2030 bude dopravné zaťaženie na väčšine hlavných ťahoch v meste vyššie ako dnes.

Dopravná prognóza zahŕňa iba automobilovú dopravu. Dopravný model je unimodálny, t. j. neobsahuje verejnú dopravu napriek jej kľúčovému významu pre riešenie dopravných problémov mestách. Rast dopravy vychádza zo zmeny demografie v záujmovom území a očakávaného nárastu automobilizácie. Nárast tzv. indukovanej dopravy nebol uvažovaný a presun cestujúcich z verejnej dopravy do automobilov nie je možné vyhodnotiť.

Analýza alternatív

Predložená CBA hodnotí jedinú alternatívu riešenia dopravnej situácie v Košiciach vo forme diaľničného obchvatu. Nie je tak možné posúdiť, či projekt prináša najvyššiu hodnotu za peniaze. Chýba posúdenie iných technických riešení obchvatu, zhodnotenie opatrení v iných módoch dopravy alebo ich kombinácie.

Alternatívy v cestnej doprave

Projekt nehodnotí alternatívu výstavby privádzača Vyšné Opátske za asi 150 mil. eur, ktorý podľa dopravnej prognózy štúdie uskutočniteľnosti D1/R2/R4 najviac odľahčí úzke hrdlo pri vstupe do Košíc na ceste I/19 z Michaloviec. Privádzač je v územnom pláne mesta aj samosprávneho kraja a štúdia D1/R2/R4 ho považuje za nutnosť pre odľahčenie ciest v Košiciach. V návrhu projektu vo VO sa s ním však nepočítalo a nemá ani projektovú dokumentáciu. Vplyvom spustenia obchvatu R/2 sa dopravné zaťaženie na ceste I/19 cez Košickú Novú Ves zvýši na úroveň 19,2 tis. voz./24h v roku 2025, oproti dnešným 14-18 tis. voz./24h.

Ako alternatíva k privádzaču Vyšné Opátske má byť posúdená aj preložka cesty I/19 medzi Košickými Oľšami a mestským obchvatom (cca. 3,5 km novej cesty). Preložka vedie čiastočne paralelne s privádzačom a navrhuje ju aj nový územný plán mesta. V Košických Oľšanoch by sa napojila na križovatku úseku D1 Budimír-Bidovce a odvieďa by prímestskú a tranzitnú dopravu z Herlianskej ulice v Košickej Novej Vsi. Preložka nie je projektovo pripravená, hrubý odhad nákladov pre dvojpruhovú cestu je 25 mil. eur.

Pre nízke očakávané dopravné intenzity by zrejme postačoval aj polovičný profil, ktorý však nebol posúdený. Odhadovaná úspora by bola 65 mil. eur (asi jedna tretina celkových nákladov). Počet vozidiel na obchvate dosiahne podľa posledného dopravného modelu 11,3 tis. /24h v roku 2050. Podľa predošlého modelu by dopravné intenzity na obchvate R2 ani po otvorení I. etapy nepresiahli hranicu 15 tis. voz./24h v roku 2045.

Využitie obchvatu môže zvýšiť prepojenie s juhozápadným vstupom do mesta prostredníctvom I. úseku R2 Šaca - Haniska. Pri príprave štúdie uskutočniteľnosti k I. úseku, je potrebné zvážiť všetky dostupné alternatívy. Štúdia má z týchto alternatív vybrať ten najefektívnejší variant, nie len spoločensky návratný. Ako možnou alternatívou plánovaného úseku, je prepojenie cesty III/3401 s R/4 prostredníctvom križovatky pred obcou Haniska. V prípade realizácie alternatívy, je potrebné zvážiť modernizáciu cesty III/3401, ktorá prechádza severne od US Steel a spája cesty I/16 a I/17. Podľa predloženého dopravného modelu bude jej zaťaženie po dostavbe II. úseku R/2 v roku 2025 na úrovni 9 až 10 tis. voz./24h.

Alternatívy v iných módoch dopravy

Predložený projekt nezohľadňuje efektívne a ekologické opatrenia, ktoré by mohli znížiť dopravné zaťaženie na cestnej sieti v Košiciach výraznejšie ako diaľničný obchvat. Chýba zahrnutie železničnej dopravy a tiež plánov rozvoja verejnej dopravy, ktoré už boli rozvítené v iných strategických dokumentoch (územný plán mesta Košice a analýza rozvoja verejnej dopravy v Košickom samosprávnom kraji).

Štúdia uskutočniteľnosti D1/R2/R4 v dopravno-inžinierskej analýze (str. 45) prichádza k záverom, že kvôli vysokému podielu vnútornej dopravy dochádza k nevyhovujúcim zaťaženiám na križovatkách v meste aj po výstavbe obchvatu. Pre zníženie dopravného zaťaženia v meste odporúča znížiť počet automobilov rozvojom MHD a obmedzovaním pohybu áut v meste (červené vlny, užšie jazdné pruhy). Konkrétne opatrenia vychádzajúce z návrhu nového územného plánu sú v boxe 1.

Realizácia dlhodobu pripravovaného integrovaného dopravného systému (IDS) Košického kraja s posilnením železničnej dopravy na kľúčových tratiach v okolí môže výrazne znížiť počet vozidiel vstupujúcich do Košíc. Cieľom IDS je popri zjednotení tarify verejnej dopravy v regióne hlavne koordinácia plánovania a dopravnej obsluhy Košíc a okolia odstránením súbehov spojov a zlepšením ich nadväznosti. Tento systém sa plánuje minimálne od roku 2010, avšak doteraz nebol zavedený.

Zvýšenie frekvencie zrýchlených vlakov z Prešova a Trebišova dokáže zvýšiť atraktivitu prímestskej železničnej dopravy. V súčasnosti prebieha elektrifikácia trate Haniska – Moldava nad Bodvou (20 km) a prebieha projektová príprava elektrifikácie trate Bánovce nad Ondavou – Humenné (33,5 km)³. Železničná doprava na spojeniach Prešov – Košice a Michalovce – Trebišov – Košice dnes nie je dostatočne pravidelná

³ https://www.mfsr.sk/files/archiv/68/Hodnotenie_ZSR_ELBAHU_20210311.pdf

a časovo konkurenčná proti ceste autom. Efektívne investície do opravy a modernizácie tratí môžu priniesť ďalšie časové úspory.

Tabuľka 2: Hlavné regionálne železničné spojenia do Košíc

Spojenie	Osobný vlak		Zrýchlený vlak		Osobné auto	
	Interval v špičke	Trvanie (min.)	Interval v špičke	Trvanie (min.)	Vzdialenosť (km)	Trvanie* (min.)
Košice - Prešov	1h	50	1h	29	33,7	24
Košice - Trebišov	-	-	2h	46	47,4	43
Košice - Michalovce	-	-	2h	68	57,3	51
Košice - Moldava	2h	40	1x v špičke	27	28,3	26

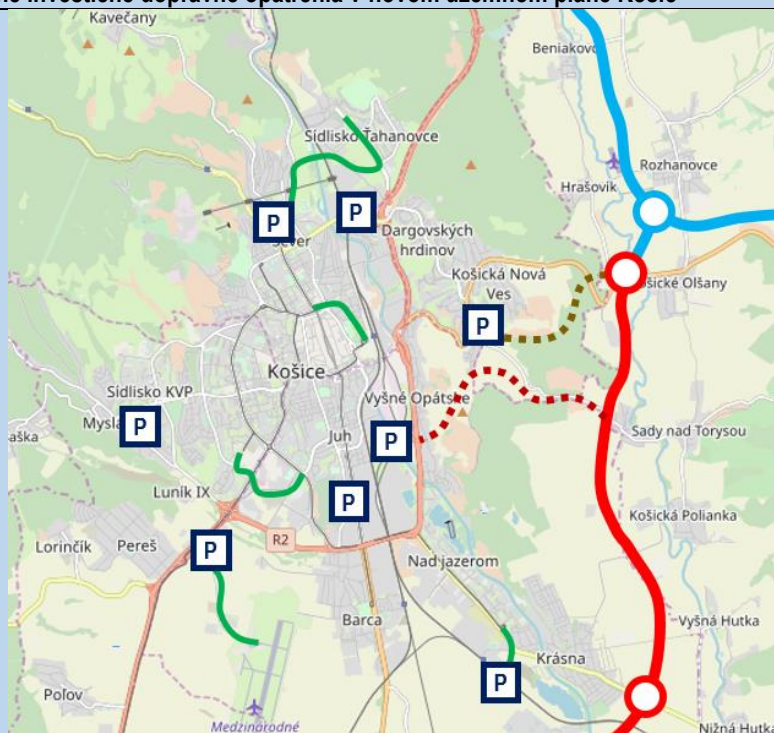
* bez zdržania

Zdroj: GVD 2020/ 2021, Google Maps

Box 1: Opatrenia pre verejnú a aktívnu dopravu v Košiciach podľa návrhu nového územného plánu mesta

Návrh nového územného plánu mesta Košice odporúča súbor opatrení na podporu aktívnej a hromadnej dopravy. Návrh nového územného plánu je dostupný online⁴, odporúča napr. realizáciu novej električkovej trate do Ťahanoviec, na letisko a k železničnej zastávke Krásna. Počíta s obnovením trolejbusovej dopravy a realizáciou vyhradených pruhov pre autobusy a trolejbusy. Tiež odporúča výstavbu záchytných parkovísk s prestupom na MHD a vytvorenie siete cyklotrás cez celé mesto.

Obrázok 4: Vybrané investičné dopravné opatrenia v novom územnom pláne Košíc

Legenda:

Zelená = nové električkové trate

Fialová = obnovenie trolejbusovej dopravy

Hnedá = preložka I/19

P = záchytné parkoviská P+R

Zdroj: Návrh nového územného plánu mesta Košice, spracovanie ÚHP

⁴ <https://www.kosice.sk/clanok/oznamenie-o-prerokovani-uzemny-plan-mesta-kosice-koncept-riesenia-2>
<https://www.uzemneplany.sk/upn/kosice>

Ekonomické hodnotenie

Podľa aktualizovanej CBA je pomer prínosov a nákladov II. úseku R2 Košice-Juh – Košické Oľšany 2,11. V prípade realizácie I. úseku R2 Šaca – Haniska, prípadne privádzacia Vyšné Opátske/ preložky cesty I/19 je potrebné ich zapracovanie do dopravného modelu a samostatné ekonomické posúdenie.

Tabuľka 3: Analýza nákladov a výnosov II. Úseku Košice-Juh - Košické Oľšany

	Súčasná hodnota (mil. eur)	Podiel	Percento nákladov
Náklady spolu	168,14		
Investičné náklady	143,53	85%	
Prevádzkové náklady	24,61	15%	
Prínosy spolu	354,61		
Úspora času	343,23	97%	204%
Spotreba PHM a prevádzka vozidiel	-71,58	-20%	-43%
Emisie a znečistenie ovzdušia	-44,24	-12%	-26%
Zníženie nehodovosti	13,00	4%	8%
Zníženie hluku	30,40	9%	18%
Zostatková hodnota	83,81	24%	50%
Čistá súčasná hodnota	186,47		111%
Pomer prínosov a nákladov	2,11		

Zdroj: CBA projektu

Prínosy

Prínosy II. úseku R2 Košice-Juh – Košické Oľšany a už dostavaného úseku D1, nie je možné samostatne vyhodnotiť. Z modelovaného obchvatu D1/R2 je však na základe intenzít dopravy pravdepodobne vyšším zdrojom prínosov úsek D1. Najväčšie prínosy projektu R2 tvorí úspora času (204 % nákladov), mierne sa znižuje nehodovosť a hluk spôsobený dopravou (spolu 26 % nákladov). Prevedenie dopravy na diaľničný obchvat zníži negatívne externality hluku a nehodovosti v obývaných oblastiach, cez ktoré predtým doprava prechádzala.

Kvôli nárastu najjazdených kilometrov a vyšším rýchlostiam generuje projekt negatívne externality pre životné prostredie (26 % nákladov) a zvyšuje náklady na prevádzku vozidiel (43 % nákladov). Na súčasnom mestskom obchvate s maximálnou povolenou rýchlosťou 80 km/h má doprava, ktorá sa po výstavbe projektu presunie na D1/R2, v priemere nižšiu spotrebu a následne emisie skleníkových plynov a exhalátov ako pri kilometricky dlhšej jazde rýchlosťou do 130 km/h. S väčším počtom najjazdených kilometrov navyše stúpa opotrebovanie vozidiel.

Náklady

NDS optimalizovala predpokladané náklady stavby oproti projektantskému odhadu o 40 mil. eur použitím vlastných cenových databáz a vynechaním strediska údržby. Náklady stavby boli ďalej znížené o ďalších 5,5 mil. eur (4 %) prostredníctvom súťaže vo VO. Pôvodný rozpočet obchvatu predpokladal celkové náklady vo výške 243 mil. eur a obsahoval aj stredisko údržby rýchlostných ciest. V aktuálnom návrhu projektu bolo stredisko údržby projektu vynechané, upravené boli aj jednotkové ceny podľa projektu R4 Prešov, severný obchvat, I. etapa.

Tabuľka 4: Vývoj nákladov projektu R2 Košice, juh – Košické Oľšany v mil. eur

	DSP	PHZ (2018)	Cena VO	Benchmark ÚHP*
Stavebná časť	162,4	138	132,6	124,3
Rozdiel		40,7	5,4	8,3
Rozdiel (%)		16%	4%	6%

*Cenová úroveň 2 kvartál 2021

Zdroj: NDS, ÚHP

Vysúťažená cena projektu je o 8,3 mil. eur vyššia ako je priemer pri obdobných projektoch z predchádzajúcich rokov. Optimalizáciou jednotkových cien na úroveň minulých projektov NDS a SSC bol ÚHP odhad nákladov 124,3 mil. eur. Porovnanie s minulými cenami zohľadňuje zmenu cien stavebných prác prostredníctvom indexu cien stavebných prác a materiálov vrátane zohľadnenia rastu cien niektorých stavebných materiálov v druhom štvrtroku 2021. Detailné porovnanie odhadu ÚHP a vysúťaženého rozpočtu nie je možné, nakoľko rozpočet nie je zverejnený. Pri odhade nákladov zvolilo ÚHP konzervatívny prístup. Položky s navrhovanou jednotkovou cenou nižšou ako doteraz pozorované minimum, boli na minimum navýšené. Položky s nízkym počtom výskytu v predchádzajúcich projektoch neboli porovnávané. Celkovo bolo porovnaných 80 % nákladov projektu.

Tabuľka 5: Päť položiek s najväčším potenciálom úspor (mil. eur)

Položka	PHZ*	Benchmark ÚHP*	rozdiel	rozdiel (%)
Povrchové úpravy terénu, sadenie, presádzanie, ošetrovanie, ochrana ošetrovanie drevín	5,2	0,3	-4,9	-94%
Doplňujúce konštrukcie, zvodidlá oceľové	2,8	1,5	-1,3	-41%
Doplňujúce konštrukcie, zvislé dopravné značky, veľkorozmerné	1,3	0,3	-1,1	-78%
Hĺbené vykopávky rýh š nad 600 mm	1,3	0,3	-1,0	-77%
Káble Cu - NN silové	1,7	0,7	-1,0	-55%
Spolu	12,4	3,1	-9,3	-73%

*Cenová úroveň 2 kvartál 2021

Zdroj: NDS, ÚHP